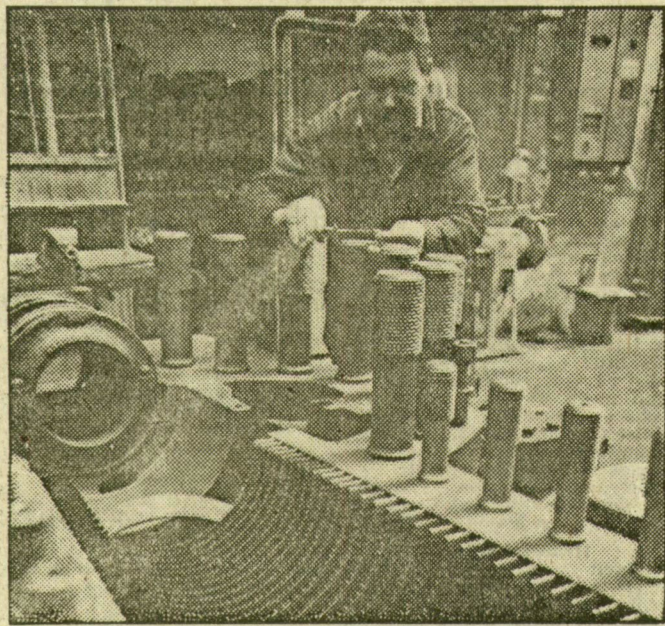

Turbinafelújítás exportra

A Láng Gépgyár általános gépszerelő üzem turbinaszere-
djében az idén több erőművi turbinát újítanak fel, hazai
és külföldi megrendelésre. Hamarosan megkezdik annak a
két, 20 mW-os fűtőturbinának a készítését, amelyet finn
exportra szállítanak, 23 millió finn márka értékben

Vetik a rizst

Vetik a rizst a Nádudvari Kukorica és Iparinövény Termelési Együttműködés taggazdaságaiban, amelyeknek a rizstermő területe az idén mintegy 12 ezer hektár lesz. A KITE-taggazdaságok az elmúlt években növelték terméseredményeiket, s ez fokozta a rizstermesztési kedvet. A rendszerközpont támogatásával egy év alatt 200 hektár új rizstelepet építettek, elvégezték 900 hektár felújítását és mintegy 2000 hektár karbantartását. A lézerrel irányított talajjegyvető gépek segítségével a rizsvetésre kialakított, kalitkában szinte asztallap simaságúvá tudják tenni a talajt, am. azért fontos, hogy egyenletes legyen a vízborítás és szükség esetén mindenütt azonos mértékben növelhessék vagy csökkenthessék a vízszintet. A rizsnél különböző vetési módszereket alkalmaznak a gazdaságok.

Kapaszkodó

Ha valaki öt év után először járna a deszki Maros térségben, már nyomát sem találná az akkori állapotoknak. Az alacsony szervezethez, beszűkült termelési szerkezet, s a pénzügyi hiányba torkolló gazdasági katasztrófa múlt. A kátyúból való kilábalás kapaszkodóit nem volt könnyű megtalálni, de a mostani összkép szerint sikerült. Amikor Juhász Bélát 1984-ben elnökké választották, a 12 milliós hiány után maguk a tagok sem bíztak problémáik ilyen gyors megoldásában.

pritamin fajtával és az olajlennel is kísérleteznek.

Új önálló ágazat nyílt, a kertészet, ahol paprikát, borsvetőmagot, hagymát és szárítmánynak való petrezselymet termelnek. Sikerült a vetőmag infrastruktúráját is megeremteni, magtisztítót, zsákolót és osztályozót, valamint raktárt létesítettek. Most várják a két újabb öntözőrendszer érkezését, mellyel az intenzív kukoricatermesztés programjához csatlakoznak.

Nem két fillér

Megtöbbszörözték a broilercsirkék számát, évente 700-800 ezer darabot értékesítenek. Amikor a fejlesztéshez kezdtek, jobbakk voltak a pozíciók. A felárat az idén sok kedvezőtlen tényező semlegesítette. Nőtt a naposcsibe ára, a kínált minőség viszont észrevehetően romlott. A drágább tápokról maguk az állatok állították ki a minőségi tanúsítvánnyal ellentétes értékelést. Volt eset, hogy két napot is üres beggyel koplaltak, míg ráfanyalodtak az eléljük tett takarmányra. A rosszabb súlygyarapodás jelentősen csökkenti a hasznosítást. A legyöngyült állományt sokkal több, költséges gyógyszerrel lehet éltre valóvá tenni.

A szarvasmarhatelepen ötszáz fejű tehén sorsán kell változtatni. Jó 15 éves technológiát örökölték, így tartatlanul az állatok. Két új kinálkozott, vagy megszüntetni, vagy megújítani. Ha a nyereségszintet nézzük, két fillért sem volna szabad rájuk áldozni. De akkor hol a perspektíva, a jövő. Az utóbbit választották. Májusban 30 milliós beruházást kezdenek, kötetlen tartású technológiai sort építenek ki, melyhez a tejház és a fejőház is hozzátartozik.

Ekevas és biohumusz

A műszaki háttér javításától gépek jobb államgondozását, kisebb alkatrészfelhasználást remélnék. Heteiken belül a műhely alkalmazmassá válik a programszerű szervizmunkára. De az egyéb nem termelő, fenntartási munkákról sem feledkeztek meg. Az emberi körülményekhez hozzátartozik az öltöző és a hűtőszekrény is.

Az alaptevékenység rendbe tétele után következhet sok más próbálkozás. A kezdeményezésre már vannak példák. Így a műszakiak szabad kapacitásának lekötésével, éltartósított ekavasat gyártanak. Most devizát kiváltó, új típus kialakításán fáradoznak, egy fejlesztő intézettel közösen. Az Agrokernek hiánycikknek számító alkatrészeket szállítanak.

A téli foglalkoztatás gondja még nem megoldott. A textilfeldolgozás, gyógyszerdoboz készítése tisztavág életének bizonyult, a hullámzó megrendelések, piacingadozások miatt. Újabb lehetőségeket kutatnak. A Badacsonyi Állami Gazdasággal közösen a biohumuszt szeretnék gyártani, fokozatosan önállósulva, a saját termelést és csomagolást kialakítva. Tekintve, hogy igen sok fehér paprikát termesztenek, megalapozottnak tűnik egy, a tartósításig menő konzervgyári kooperációs kapcsolat is.

Számtalan ötlet, kezdeményezés. Saját receptek egy helyzet megoldására. Sikerük nemcsak egy szűk község, hanem egyensúlyi gondokkal küzdő gazdaságunk számára sem lebecsülendő.

Tóth Szeles István

Az élelmiszertudomány és a gyakorlat

A Magyar Élelmiszertudományi Egyesület Csongrád megyei területi szervezetének tíz vállalati csoportja van. Ezek a Szegedi Szalámgigáry és Hűsombánban, a Szent-
si Baromfifeldolgozó Vállalatnál, a Szegedi Konzervgyár-
ban, a Szegedi Paprikafeldolgozó Vállalatnál, a Csongrád
Megyei Gabonaforgalmi és Malomipari Vállalatnál, a Dél-
alföldi Pincegazdaságnál, a Csongrád Megyei és a Szegedi
Sütőipari Vállalatnál, a Csongrád Megyei Tejipari Vállalat-
nál, a Zöldértéknél, az Új Élet Termelőszövetkezetben, az
Allategészségügyi és Élelmiszerellenőrző Állomáson és a
Szegedi Élelmiszeripari Főiskolai karon működnek. (Van-
nak olyan szakcsoportok, amelyek két-két gazdálkodó egy-
ség műszaki szakembereit fogják össze.)

A megye élelmiszeripará-
nak legfőbb tudományos
bázisát az Élelmiszeripari
Főiskolai Kar jelenti. A kü-
tatómunkát végző tanárok a
gyakorlati szakemberekkel
együttműködve igyekeznek
elérni azt, hogy a tudomány
termelőerővé válása ne csak
szólam maradjon.

A főiskolán az elmúlt
években több szabadale-
született. Egyik alapján épül
már a szalámgigáryban a
vépör üzem. A vépör és a
vérpálmapor felhasználásá-
val kapcsolatosan a megye

szinte valamennyi vállalatá-
val végeztek közös kísérlete-
ket. A Tejipari Vállalatnál
korszerű tisztítóberendezést
kísérleteztek ki. A főiskola
szakemberei kialakították és
félüzemi keretben megépít-
tették a mikroprocesszoros
vezérlésű paprikamalmot. Ott
intézet vett részt abban a
kísérletsorozatban, amely a
buzalisztek sütőipari értéke-
nek meghatározására és a
nemesítők számára korszerű
információs rendszer kidol-
gozására irányult. A Csong-
rád Megyei Gabonaforgalmi

és Malomipari Vállalat a
Sütő- és Malomipari Kutató-
intézetrel közösen dolgozta
ki a dóci üzemben már
gyártott Rheopán lisztjavító
adalekanyag összetételét. A
Csongrád Megyei Sütőipari
Vállalat bekapcsolódott
egy-
egy készítmények minőség-
megőrzési időtartamának
meghatározásába, különbö-
ző külföldi módszerek kipró-
bálásába.

A területi csoport célja
az üzemek, vállalatok gazda-
sági munkáját segítő, külön-
böző aktuális problé-
mák megoldásával foglalko-
zó munkabizottságok alakí-
tása. Több helyen jött létre
a minőség javításával, az
energiatakarékossággal, a
technológia fejlesztésével és
új termék kikísérletezésével
foglalkozó munkabizottság.
Kiemelkedő a Szegedi Kon-
servgyár üzemi csoportjá-
nak eredménye, amely szá-
mos új, azóta már kedvelt
termékkel lepte meg a fo-
gyasztókat.

A MÉTE Csongrád megyei
területi csoportjának most
585 tagja van. S tennivalók-
ban nincs hiányuk, hiszen
a megye élelmiszeripari ága-
zatainak a többsége igencsak
nehéz helyzetben van. Az
odafigyeléssel végzett értel-
mes egyesületi munka is se-
gíthet a nagyon kíváncsok
változásokban

B. I.

A szerszámgépipar új piacai

A hazai szerszámgépipar,
mindenekelőtt a Csepeli
Szerszámgépgyár és a Szer-
számgépipari Művek termé-
kei keresettek külföldön,
jelenleg egyetlen eladatlán
szerszámgépük sincs, sőt
többet is tudnának értéke-
síteni, mint amennyit elő-
állítanak. Bár az export-
szállításokkal az év első ne-
gyedében valamelyest elma-
radtak, az idén minden ko-
rábbinál nagyobb export-
bevételre számítanak

A Technoimpex Külkeres-
kedelmi Vállalat közvetíté-
sével az utóbbi időben je-
lentős új piacokat tártak
fel, így például Kínába eb-
ben az évben már tízmillió
svájci frankért szállítanak
szerszámgépeket. Indiában
rövidesen két nagy teljesít-
ményű / megmunkálóköz-
pontot adnak át, s megren-
delésekkel újabb üzletekről is
tárgyalnak. Mind több
szerszámgépet szállítanak
Nyugat-Európába is. Egye-
bek között francia vállalat-
oknak, valamint az NSZK-
ba, például a Krupp Művek-
nek. Jó üzleti lehetőségek
kínálóznak a tengerentúlon
is. Ismét megpróbálnak be-
jutni az amerikai piacra,
ennek érdekében tavaly
Chicagóban, az idén pedig
Los Angelesben rendezett
a Technoimpex sikeres szer-
számgép-bemutatót. Több
egyiptomi versenytárgyalá-

son is részt vesznek aján-
lataikkal, hogy megnyerjék
az arab országok piacát a
magyar szerszámgépeknek.
A külkereskedelmi vállalat
a szerszámgépipar
növelése érdekében kompen-
zációs üzletekre is vállalko-
zik. Korszerű szerszámgé-
pekért egyebek között kínai
speciális vezetékeket sze-
reznek be a MAV-nak, ju-
goszláv Volkswagen személy-
gépkocsikkal pedig a hazai
autókiállatot színesítik; az
első hatvan kocsi már érte-
kesítették, s rövidesen
újabb 110-et hoznak be

A magyar szerszámgép-
ipar jelenleg döntően a mo-
dern nagy teljesítményű,
számítógéppvezérlésű gépeket
gyártja, részben saját fej-
lesztésű, részben osztrák,
NSZK-beli és japán licen-
c alapján. Ezekből a gépekből
ugynevezett rugalmas gyár-
tórendszereket is kialakítá-
nak, az elsőt már üzembe
helyezték Csepelen, s rövi-
desen átadják a másodikat
is Arra számítanak, hogy
több külföldi partnerük is
hamarosan rendel majd
ilyen komplett technológiai
sort a Technoimpextől. A
piaci igények figyelembe-
vételével azt is elhatározták,
hogy újabb licen-
cet vásá-
rolnak, ezúttal az egyre ke-
resettebb ultraprecíziós meg-
munkálást biztosító beren-
dezések gyártásához

Májusi Fehér-tó

A nyíló sárgásfehér ka-
milla és a nagy víztűkőr
szelében mézillata van a
füvirágnak. A májusi me-
legben furcsán hullámlók a
tavasz fortisszimója. Fá-
radhatatlanul hallik a tü-
csökmadár pirregése, ver-
senyben a nádírigók, po-
száták kamarakórusával
Sirályok kotlanak a Ko-
romszigeten, itt már bol-
dog csend nyújtózik az
ezernyi fészek közt. Ma-
dár-fészek mindenfelé, né-
hol tojásokkal, másutt most
készül a kerítés madárdal-
ból, a fészek fűszálakból,
szerelemmel béelve. Ova-
tosan, lopkodva járunk
Madárország fészekútjain,
hiszen terepszínű fiókák
bújnak elő mindenfelé a
bibiotojásokból, a tőkésru-
ca vezetői amott seregnyi
kiskacsáját a fűzoduban
seregély eteti örökéhes
„csupaszájait”. Tojás pat-
tan, fészek készül, pettyes
őzgyida lapul a szögedi ha-
tárban! De a magas Észak-
lakói közül is itt futkosnak
még a zátonyos tócsák
közé a havasi partfutók és
a körforgatók. Ideges, gyors
mozgással táplálkoznak,

érződik a norvég, finn, iz-
landi partok kis öblei, a
szülőföld iráni vágy visel-
kedésükön. A tollruhájuk
is: színes kavicsok közt,
apró, színes, rövidéletű vi-
rágók utánzatai! Várnak
egy belső jelt, s a szögedi
tavakról egy suhanással a
tengeröblök zátonyain ke-
ressgélnek azt a kis mélye-
dést, amely tojásokat rejt
májd

Ilyen a májusi Fehér-tó
élete, még mindig vannak
változó szereplők, de fogy-
nak a vándorok és május
második felében már a
kis bibicek és pelyhes ru-
cák mellé újabb csillogó
madárszemek rejtőznek az
ölelő fészek karjain. Ezek
már Madárország polgárai,
itt látják meg a kigyulladó,
s elhalványuló esztajnal
csillagot, az ébredő és ta-
karózó napot... Dorozs-
mán delet harangoznak, a
madárpásztorra is vár a
halászlé, s a friss kenyér
a csárdában... Ezt is a
májusi Fehér-tó székfűvirá-
gos illatú között jegyzik,
évtizedek óta.

Calimazla György